

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja preplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasi po ceniku

God. XI.

Ljubljana, 1. novembra 1929.

Broj 21.

Puljska tragedija i Jugoslovensko Sokolstvo

Vladimiru Gortanu.

*Svršeno je! Ti si pao poput Hrista
čist na pravdi Boga. Tvoja duša čista
poletjela nekud, gdje nepravde nema.
Tvoja zemlja stoji ubijena, nijema...*

Rikard Katalinić Jeretov.

Svršeno je, a hteli smo spričiti!
Uzaludni su bili svi napor i molbe ne
samo naše, već i čitavoga kulturnoga
sveta.

Najlošost prebrzo su se ispunile
reči predsednika vanrednoga suda,
mladog 30godišnjeg generala fašističke
milice Cristinija, koji je izjavio
»Manchester Guardianu«: »Proces može
biti kratak i oštar, jer se pučanstvo
mora očistiti mentalitetu optuženih.
Ništa!« U tome je sastina tragedije.

Vladimir Gortan, mladi i junački
sin tužne Istre, sruših se u grob mrtav,
pogoden u leđa ubojitim hincima fašista,
koji po mišljenju dopisnika
»Manchester Guardian« nemaju ni
toliko hrabrosti i odvažnosti, da bi
pogledali svojim žrtvama sa svezanim
rukama i okovanim nogama u oči; a
Živko Gortan, Viktor Bačac, Dušan i
Vekoslav Ladovac u tamnicama živi
su pokopani.

Strašna sudbina! Krvlju i suzama
upisano je novo poglavje u istoriju
muka i patnja jednog naroda naše krv
i našeg imena!

Starešinstvo Jugoslovenskog
Sokolskog Saveza, u svesti puno i teške
odgovornosti za sudbinu sviju pripadnika
našega naroda, uvažujući mnogo
obje protestne izjave, koje su mu
stizavale od bratskih sokolskih župa
i društava iz cele zemlje, u zaštitu je
i odbranu čovečnosti i pravde te u interesu
najprimitivnijih uslova života
renja naše narodne manjine prilikom
puljske tragedije učinilo odmah sve,
što je bilo u njegovoj mogućnosti.

Prvi brzojavni protest upućen je
preko Maršalata Dvora Nj. Vel. Kralja
u Beogradu, a koji glasi:

U ime svega Sokolstva naše zemlje
i u ime čovečnosti prosvedujemo
duboko ogorčeni velikom nepravdom,
koja je učinjena istarskim sunarodnjacima
u Pulju, moleći da ovaj protest
hitno pošaljete talijanskoj vlasti. —
JSS.

Drugi je upućen g. ministru poslaniku
kraljevine Italije u Beogradu
sa sledećim sadržajem:

Prosvedujemo u ime čovečnosti
duboko ranjen u bratskim osećajima
strašnom sudbinom u velikom nepravdom,
koja je učinjena istarskim sunarodnjacima
u Pulju, moleći da ovaj protest
hitno pošaljete talijanskoj vlasti. —
JSS.

Našem g. ministru inostranih dela
u Beogradu upućen je bio sličan brzojav,
kao i Maršalat Dvora.

Meditum »pravda« se nije obazirala
na proteste kulturnog sveta. Smrt
je učinila svoje. Da spasimo preostale

žive mrtvace puljske tragedije, učinili
smo sledeće korake. U prvom redu
obratili smo se jednim sažalnim brzojavom
na Nj. Vel. Kralja Aleksandra I., a pismeni protesti upućeni su
Društvu naroda u Ženevi, Ligue des
droits de l'homme u Parizu, Medunarodnoj telovježbačkoj federaciji u Bordeauju i Slovenskom Sokolstvu u
Pragu.

Ovi protesti glase:

Društu naroda, Ženeva.

»Vanredni sud u Pulju, sada u Italiji, je 17. oktobra osudio našeg sunarodnjaka Vladimira Gortana na smrt streljanjem u leđa. Osuda bila je izvršena narednog dana, bez da bi se počekalo na rešenje molbe za pomilovanje. Naša organizacija je odmah, čim je saznala za sudbonosni tok te tragedije, brzojavno uložila protest kod poslanstva talijanske kraljevine na našem dvoru u Beogradu — bez uspeha, kao što su ostali bez uspeha svih naših protesti, uloženi istim načinom na naše državne vlasti.

Predsednik toga suda je po novinskim vestima već pre rasprave izjavio, da će biti Vladimir Gortan osuđen na smrt.

Zivko Gortan, Viktor Bačac, Dušan i Vekoslav Ladovac bili su pred istim sudom osuđeni svaki na 30 godina tamnica. Bojimo se, da se ti naši sunarodnjaci neće vratiti živi iz nje.

Društvo naroda nije nepoznato, radi čega su bili ti nesrećnici optuženi i osuđeni. Iz protestnih izjava, koje se ogorčeno javljaju iz svega kulturnog sveta, je čitavom svetu poznato, kako se je vršio sudski postupak bez dovoljnih stvarnih dokaza i bez mogućnosti stvarne odbrane.

Kao najsnažnija organizacija u kraljevini Jugoslaviji, smatramo za svoju dužnost, da u interesu najprijetivijih prava naše narodne manjine u Italiji, stupimo pred Društvo naroda i u ime čovečnosti i pravde najodlučnije prosvedujemo protiv takvih nekulturnih i ljudsko dostojanstvo vredajućih dela.

Društvo naroda, u koje imamo puno poverenje, odlučno pozivamo, da pokrene akciju za reviziju procesa, da se spase muka barem ona naša braća, koja su osuđena na strahote talijanskih tamnica. Mrtvog Vladimira Gortana i onako nije moguće više dozvati u život. Njegova smrt neka bude memento svim našilnicima.

»Ligue des droits de l'homme« u Parizu upućeno je pismo sličnog sa-

držaja, dok je Medunarodnoj telovježbačkoj federaciji u Bordeauju upućeno ovo:

»U Pulju, koji je iza svetskog rata pripao Italiji, odigrala se je 17. o. m. tragedija, čiji krvavi tok Vam je već poznat iz novinskih izveštaja svega kulturnoga sveta.

Fašistička justica usmrtila je našeg sunarodnjaka Vladimira Gortana, a četvorice njegovih prijatelja osudila je svakog na 30godišnju tamnicu.

Molimo, da u ime humanitete i pravde najenergičnije protestirate protiv takvog ugnetavanja naše narodne manjine u Italiji i preko svojih odličnih veza postignete reviziju procesa.

Verujući u Vašu drugarsku posmu u strašnoj bolesti, koja danas pretresava naše duše, iskreno Vas pozdravljamo.

Neka živi pravda i čovečnost!«

I konačno slovenskoj sokolskoj braći u Prag uputili smo ovu molbu:

»Braćo!

U Pulju, koji je danas u vlasti Italije, odigrala se je strašna tragedija, čijom žrtvom je pao naš jugoslovenski brat Vladimir Gortan, a četvorica ostale naše braće bili su osuđeni svakog na 30godišnju tamnicu.

Takvim sistemom krvave justice hoće se ugušiti i iskoreniti naš živalj, hoće se uništiti sva prava narodnih manjina u Italiji.

Na temelju bratskih veza, koje nas udružuju u organizaciji »Slovensko Sokolstvo«, obraćamo se do Vas s hitnom molbom, da također i Vi dignete svoj glas protiv ovakvog načina uništavanja zarobljenog dela našeg naroda.

Protestirajte kod Društva naroda i kod Medunarodnog telovježbačkog saveza, da se postigne revizija procesa i javno ožigče krštitelje principa čovečnosti i pravde.«

Iza svega ovoga, naša je sveta dužnost, da ne mirujemo, dok ne postignemo ili reviziju procesa ili njihovo oslobođenje! A onima, kojih se tiče i koji »sokolsko pero« smatraju dovoljnim povodom za izricanje smrte na kazne, poručujemo: Ubijajte nas — ubiti nas nećete, jer »mentalitet optuženih« živi u nama.

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam stri, što će trpit znati al u pravu horu još i umirati!«

Zaključujemo, kao što smo i poseli, opet rečima našeg sokolskog brata i pesnika Rikarda Katalinića Jeretova, koje govore više nego svi naši komentari, a te su: »Ni kletevi ni suze! Samo napred tako, da se rodi jedno pokolenje jako, što se nedam

SLOVENSKO SOKOLSTVO

„Pěši pluk 28 Tyrše a Fügnera“.

Jedan od svetlih dana u istoriji bratskog čehoslovačkog Sokolstva bezuvjetno je i 28. oktobra o. g. jer je toga dana po naredbi samog prezidenta republike 28. pešadijski puk primio ime „Pěši pluk 28 Tyrše a Fügnera“. Ovo imenovanje puka bilo je spojeno sa svečanim prizvicanjem vrpce, koju je darovala Česko-slovenska obec sokolska, koja nosi Tyršovo geslo „Klesnout neb dospět“, a koju je prizvrtstila na zastavu sestra Renata Tyrševa-Fügnerova. Ovoj krasnoj pažnji, koju je pokazala čehoslovačka armada osnivačima Sokolstva prisustvovalo je brojno Sokolstvo sviju praških župa i u kolih društava u odorama sa zastavama i glazbama; vanjske župe poslale su svoje delegacije.

Svečanosti prisustvovali su i predstavnici sokolskih saveza učlanjenih u Slovenskom Sokolstvu. Jugoslovensko Sokolstvo zastupao je tom prilikom starosta br. E. Gangl, koji je ispred našeg Sokolstva čestito puku i prizvao vrpco JSS u našim državnim bojama.

O tom radosnom dogodaju i sasradnji čehoslovačkog Sokolstva i vojske izvestičemo naše članstvo opširne i potanke u narednom broju.

Što piše „Tělocvik“ o našem nastupu u Plznu.

U „Tělocviku“ od 1. oktobra o. g. piše poznati telovežbački stručnjak bratskog čehoslovačkog Sokolstva, br. Franta Erben u izveštaju o pokrajinskom sletu ČOS u Plznu o nastupu jugoslovenskog Sokolstva na javnoj vežbi ovo:

„Sledio je nastup Jugoslovenskog Sokolskog Saveza pod vodstvom načelnika br. dr. Viktora Murnika. Vežbalo se je u tri samostalne tvorevine; krajnje dve je tvorilo po 12 članova, a u sredini je vežbalo 16 sestara. Na glazbu poznatog jugoslovenskog takmičara brata Stane Vidmara pokazali su originalne, pokretne proste vežbe za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu, koje je komponovao načelnik jugoslovenskog Sokolstva brat Murnik. Krasna skladba, krasno i temperamentno izvedena, kao što smo već naučeni kod braće Jugoslovena. Imamo se čemu nadati u Beogradu, gde

će, nadajmo se nebo biti više skloni tomu nastupu...“

Še o koncertu sokolskega pevskega zbora Moravsko-šleske in Těšinske sokolske župe v Ljubljani.

V sredo, dne 9. oktobra t. l. je nastopal Sokolski pevski zbor Moravsko-šleske v Těšinske sokolske župe v filharmonični dvorani v Ljubljani. Zbor šteje 50 članov, samih dobro izvezbanih, glasovno jako dobro izravnanih, zanesljivih pevcev, ki pod svojim pozrtvovalnim, visoko glasbeno naobraženim, temperamentnim dirigentom in skladateljem, bratom F. M. Hradilom, intenzivno gojijo visoko umetniško glasbeno kulturo.

V pevskem zboru vlada vzorna sokolska disciplina. Mirep nastop v sokolskem kroju, napeta pozornost na odru, tih odstop, vse to jako prijetno učinkuje na gledalca. Pevci pojo vse na pamet in pazio na vsak dirigentov mi. Tako točne, enakomerne izgovorjave, mirenega naraščanja glasov do mogočnega fortissima in pojemanja do najtanjšega pianissima smo vajeni samo pri najboljših pevskih zborih.

Na sporedi so bile po večini epične skladbe českih skladateljev, polne nacionalnega čuvstvovanja. V znak medsebojnega prijateljstva in bratstva obeh narodov je zbor v začetku zapel jugoslovensko in českoslovaško himno, ki ju je občinstvo stojje poslušalo. Po državnih himnah je zbor pel sokolsko himno „Straža domovine“, Försterjevo himno „Sv. Václav“, polno najlepših glasbenih slik, ki v njih skladatelj kaže na hrenenje českega naroda po osvobojenju, in istega skladatelja lirico „Narodno“, nam že znano Križkovskega „Utopljenko“, pesem starejšega izvora, ki je prevedena na naše narečje, in lepo, živahnou Smetanova „Kmetsko“.

Druži del koncerta je obsegal jazko zanimivo Bendlovovo „Koračnico Taboritov“, ki se odlikuje po lahjem naraščanju in pojemanju glasov, moderno Hradilovo „Pesem Beskidov“, polno dramatičnih slik, in Janačkovo „Sedemdeset tisoč“, težavno, polifonico skladbo, višekoncerta, ki jo je zbor s čudovito lahkoto vzorno odpel.

Ob sklepu smo čuli štiri češke, oziroma slovaške narodne pesmi vesele vsebine, ki jih je publika sprejela z navdušenim odobravanjem. Posebno pa je vžgala slovenska narodna »Prišča miška«, ki so jo bratje pevci odpreli v slovenskem narečju in zato žeži buren aplavz, tako da so morali dodati še par pesmi. — Ju.

VEKOSLAV BUČAR (Ljubljana):

Kod Lužičkih Srba.

(Nastavak 3.)

Ono što sam ovde opisao, samo je malena slika onoga, što je taj veslik učenjak i rodoljub stvorio za svoj narod i Slovenstvo. O njegovom delu napisano je već više knjiga. Jugoslovenima ga je predstavio prerano preminuli sarajevski profesor Josip Milaković u svojoj književnoj studiji »Dr. Ernest Mukac (kao knjiga izala u Zagrebu g. 1907. i u Sarajevu god. 1914). Ove godine napisao je o njemu dobru raspravu u »Srpskom književnom glasniku« neki beogradski univerzitetni profesor.

Usprkos ogromnog teškog rada od pola stoljeća je profesor Muka za svoje časne godine još uvek čvrst i čio. Veseo je, kada ga posete slovenski gosti. Zabavlja ih s pričanjem raznih anegdota iz svog života, a tako je i nama pričao mnogo zanimljiva.

Nekom prilikom je bivši saški kralj August odlikovao veći broj profesora, koji su se moralni na određeni dan javiti u dvoru u Dražanima. Medu njima bio je takoder i dr. Muka. Profesori stajali su u dugom redu u sobi za primanje a kralj je svakoga napose nagovorio te mu stisnuo ruku. Kad je došao do Muke reč mu: »Sie, Mucke, Sie sind ein grosser Wende.« Ja, Majestät, das bleib' ich auch bis zum Ende!« odgovori mu ponosno Muka. Nastavljači svoju ceremoniju, zaustavi se kralj pred profesorom vrlo čudne vanjštine. Upita ga, šta je, a ovaj mu reče, da je klasični filolog. Kralj ga nekoliko puta pogleda od gora do dola i obratno te reče: »To sam si odmah mislio. Tako i izgledate.« Dakako, saskom veličanstvu se nije ni sanjalo, što je klasična filologija.

O poslednjem saskom kralju kruže Lužicom a i u ostalim saskim po-

krajinama najrazličitije anegdote. Bio je prava seljačina. Pravilnog nemačkog jezika nikad nije znao; govorio je u saskom narečju. Izražavao se je vrlo prostaka i oblačio se je u lovačko odelo. Ljudstvu nije učinio ništa slabo, a ni ništa dobro, jer je njezino glavno delo bilo, da gasti neugasivu žedu.

Sedog starca prilično smo dugo zadržali svojim posetom od njegovog dela, zato se hoćemo oprostiti. Ali on nas je još zadržao. Ponudio nam je svoju spomen knjigu, da mu upišemo nekoliko redaka na slovenskom jeziku, a međutim nam priča o prošlosti svoje sedamdesetpetogodišnjice, koju mu je u uskrsnim praznicima u Buduštinu priredila Maćica Serbska. Na ovoj proslavi učestvovala je takoder i družina jugoslovenskih akademičara iz Berlina. Naš Đoka Pevac, kao što u Berlinu zovemo konzervatorista Dorda Jovanovića iz Beograda, krasnim mu je svojim tenorom neuromorno pevao srpske sevdalinke, koje su mu ostale u nezaboravnoj uspomeni.

Pokazao nam je još razne darove, koje je primio na spomenutoj proslavi od svog zahvalnog naroda. Upozorio je takoder na krasnu vezu, koja stoji na naročitom stalku. Ukrasena je narodnim motivima, a na rubovima urađena su pera, s kojima je dr. Muka pisao svoj rečnik. Vazu mu je sagradila kćerka, koja je pera brižljivo čuvala i skupljala.

Svakome od nas je još poklonio nekoliko svojih dela s vlastoručnim potpisom, i za čega se od njega najsrdačnije oprostimo, želeći mu još mnogo godina plodonosnog rada za ugnjetavanju narod, koji ljubi više, nego svog vlastitog sina.

V.

Pre nego se odvezosmo iza ručka k br. Juriju Wjeli, podosmo do g. Jurija Šolte, knjižničara Maćice Serbske. G. Šolta je prijazan, mladi gospodin, po zanimanju učitelj. Nadosmo ga u

Glavna skupština Jugoslovenske Sokolske Matice.

Glavna skupština Jugoslovenske Sokolske Matice, r. z. s. o. j. u Ljubljani, održala se 15. novembra 1929 u 17:30 s. u prostorijama Jugoslovenskog Sokolskog Saveza u Ljubljani, Narodni dom sa slednjem dnevnim redom:

1. Izveštaj načelništva i čitanje rezervijskog izveštaja Saveza slovenskih zadruga od 9. septembra 1929.

2. Rasprava o bilanci za godinu 1928.

3. Absolutorij prijašnjoj i sadašnjoj upravi.

4. Izbor načelništva i revizora.

5. Slučajnosti.

Ako se u određeno vreme ne skupe po pravilima određeni broj zadruga, vršiće se u smislu § 27 zadržnih pravila pola sata kasnije druga glavna skupština s istim dnevnim redom, koja može zaključivati bez obzira na broj prisutnih.

Načelništvo.

KRATKE VESTI

— Nova sokolska društva. Osnovana su nova sokolska društva: Mariobor I (župa Maribor), Valandovo (župa Skoplje), Beograd IV (Čukarica — župa Beograd), Jajce (župa Sarajevo), Bos. Svinjari (župa Banja Luka), Pristomen (sokolska četa, župa Mostar).

— Umro je u Ljubljani brat Vlavav Hejníc, član Sokolskog društva Ljubljana — matica, star 66 godina. Po zvanju bio je nadzornik gradske vrtljarije, a član društva 30 godina.

— Nemški jezik u praškim školama. Školski odbor praške opštine zaključio je, da se u sve škole u Pragu uvede nemški jezik kao obligatan predmet.

— Ivan Pavlov, slavni ruski fiziolog i osnivač nauke o relativizmu refleksa, proslavio je 27. septembra o. g. svoj 80. rođendan.

— Prva bugarska knjiga. Literarni Glasnik piše iz Sofije, da je bila prva bugarska knjiga (kalendar „Staropanonske“) stampana u Beogradu 1855. g.

— Henry Bergson, najveći filozof našega veka, proslavio je sedamdesetogodišnjicu rođenja. Prošle godine primio je Nobelovu nagradu.

— Ivo Vojnović na francuskom jeziku. Revija „Mercure de France“ u Parizu objavljuje na francuskom jeziku postrednju dramu našeg slavnog pesnika »Prolog nenapisane drame«.

— Novi sokolski dom. Bratsko društvo u Slovenjgradcu, župa Mariobor, otvorite 17. 9. m. svoj dom sa svečanom akademijom.

— Umro je u Ljubljani brat Srečko Potnik, tvorničar, jedan od najpozrtvovnih članova Sokolskog društva Ljubljana IV (Tabor).

(Nadaljevanje s 1. str., stolpeca V.)

v moralnem oziru pa je bil dokazan znaten smisel za disciplinu in boder duh, ki se je pokazal zlasti pri dnevni skušnji, ko so v silnem dežu premočeni do kože nastopili tisoči starega članstva. V. polno zadovoljnost njihovih vodnikov in gledalev je bil srečno izvršen prihod, pri katerem se je sveže in strumno korakalo; brez utrujenosti in točno so bile provedene vajo s palicami. Po skušnji je bilo pri popoldnevnom javnem nastopu staro članstvo odškodovan s splošnim, glasnim priznanjem neštevilnega občinstva.

Na ta nastop, ki je pomenil dragoceno obogatitev telovadnega spora, so se navezavale mnoge hade. Vi deli smo v duhu, kako tisoči in tisoči starega članstva napolnjujejo telovadnice in letna telovadlišča, videli smo, kako se starejši telovadci krepijo v skupni vrsti z mladimi člani, širili so se krog prijateljev pravilne in razume telesne vzgoje, ki ne končujejo po starih skelepih s 26. živiljenskim letom, nego se nadaljuje do poznih let starosti. Takšni »stari gardisti«, ki so pokazali svoje telesne in moralne zmožnosti, so imeli postati vzori, po katerih bi se imelo ravnati mlado članstvo.

Tudi na sporedih velikih sokolskih pletov na Slovaško v 1. 1928. in pri mnogih župnih javnih telovadbah so bili nastopi starih članov in zopet z odličnim uspehom.

Sčasom pa je naša predstava o stalnosti in pravilnosti telovadbe starejših bratov utрpela resno razočaranje. Bili smo resno obupani. Ako bi ne bil to le prehodni pojav, potem bi prišli do žalostnega dejstva, da je bilo vse le čarobna slika, in bi ostali le pri slutnji, kako bi bilo krasno, če bi se naše staro članstvo trdno zasidralo na naših telovadliščih.

MIRKO SAGRACK (Belehrad):

Sokolsko pismo.

Eto, i svake je godine tako: odoš!

Naš naraštajski odsek, prednjaki zbor i prosvetni odbor muči se i radi, storio je i stvara iz dece — naraštaj — članstvo — Sokole. Jest, iz našeg sokolskog gnezda odletelo je mnogo Sokolova i Sokoliča! Ovde se na času, na predavanju, na debati, na nastupu, jednom reči — u sokolskom delu ne zapaži mnogi Soko, Sokolica; možebiti zato, što nas je dosta bilo, možebiti zato, što smo vični da vidimo u našem gnezdu Sokole! Ali danas — nakon ferija i nehotice zapita: svaki onaj član, koji malo zaviri u sokolanu: pa gde su? Tek tada, nakon odlaska se oseća gubitak!

Mnogi su napustili naše gnezdo ponosno uzdignuta čela, znaajući što im je dužnost, osećajući se dosta krepkima da lete samostalno i da pru-

Vemo dobro, da živimo v dobar varanju in nemira, vemo, da podlegamo več ali manj vsi učinkom od časa do časa nastopajočih vplivov različnih stremljenj najraznovrstnejšega človeškega udejstvovanja, da zlasti pomanjkanje discipline in vztrajnosti povzroča v nas omahljivost in dražljivost, tako da nas vti vplivi odvajajo od mirnega, smotrenega v vztrajnega dela, katero edino more naše sokolsko življenje izpopolniti in utemeljevati.

Ne verujem pa, da so in bodo ti pojavi trajni. Nočemo obupavati nad dejstvi, ki jih smatramo — kakor smo rekli — za prehodna in ki bodo govoriti izginila; potem pa bomo z vsemi silami delovali na to, da bo ta nerazveseljiva pojav izginila iz vrst našega starega članstva. Prav gotovo izgine, ako bomo porabilo v tova razpoložljiva sredstva. Predvsem ne prenehajamo s stalnim telovadnim delom. Vzpodbujačimo nestalo staro članstvo v pravilnem obisku telovadbe vsaj dva krata na teden, poverimo njenu vodstvo izkušenim vaditeljem, kateri z izberom vaj omogočajo pravilno telovadbo in vedo s primerno vzpodbujučo in poučno besedo vzbujati zanimanje ter izpremeni telovadivo u radio-stem čas, na katerega se bo vsak starješi telovadec veselil. Bil bi znaten korak naprej, ako bi naše staro članstvo z marljivo telovadbo predvsem koristilo, samo sebi, obenem pa vzgojno delovanje sokolsko dokazalo z dejstvi, ki bi pričala o njegovih telesnih moralnih dozorelosti. Stari borce, evo, kako krasna perspektiva se vam obeta! Korakajmo k njej s trdnim in sigurnim korakom!

Tako br. Prágr! Ali ni, kakor da govoriti nam in iz naših razmer? Pri slušnemu mu zato prav tenko in dajmo, da odjeknejo na ta glas, ki nam prihaja iz bratskega čehoslovačkega Sokolstva, prav glasno strune v naših dušah!

Evo i ove je godine odleteo medu mnogim ostalima i jedan Soko, koji je možda bio pre izvesno vreme na rasčetu: Kamo? I baš Sokolstvo mu je pokazalo pravi put kojim treba poći. Voden sigurn

Glasniku! Znadem, da bi ga lepeše sa stavo — ali ne, neka bude onako iskreno i jednostavno kako mi ga je napisao!

Dragi Mirko!

Upravo sam došao iz škole i našao tvoje pismo na stolu. Vrlo me je razveselilo. Najlepša ti hvala na tvojim vežbama, koje si mi poslao. Još ti se zahvaljujem na tvojoj obećanoj pomoći.

Hocēš da ti pišem o Sokolstvu u X...? Kad sam došao u X..., prvo sam se zainteresovao za Sokolstvo. Odmah su me uhvatili članovi i prvi dan sam išao na vežbu. Dodeš u sokolanu, koja je vrlo dobra. Imaju svoj dom, koji im je kupio br. X... Y... Kako rekoh došao sam u salu, ah, imaš šta videti! Ima tu članova, članica, naraštajki; jedan sedi za klavirom i svira drugi plešu. Dabome mene predstaviše braći i sestrama. I ja sam plesao s njima do 11 sati u noći, onda je voda rekao, da je sat svršen a drugi da je sutra. Došao sam i sutradan. Bilo je malo redovnih vežbi, malo na sprawama a posle opet ples sa članicama, koje su došle makar nisu imale vežbu da posle našeg sata, koji je trajao 30 minuta ples! Eto, dragi Mirko, tako sam proveo par sati sa članovima i članicama. Ja sam se kod kuće spremio za jedno predavanje. Izvore sam uzeo iz »Naš zadatak, smer i cilj«. Došao sam na vežbu i zamolio brata V., vodu svih kategorija, pa i članstva, da mi dopusti da rečem par reči. Ja sam im izneo sve njihove mane i rekao sam im, da »Sokol« nije nikakav plesni tečaj i tako dalje. Ja sam ih zamolio, da odsad malo svesnije vrše svoje sokolske dužnosti. K meni se pridružio brat V. i na-

čelnik i prof. S. i nas četvorica smo skroz reorganizovali društvo i to dabeome po našem bjelovarskom sistemu. Zahtevao sam energično, da se uvede u društvo »knjiga rada«, da se uvede dežuranje starije braće iz odbora. Onda smo kupili uže i načinio sam im viča, za koju uopšte nikada nisu ni čuli. Citav svoj rad uperio sam na organizaciju naraštaja koga imade dosta. Kako ti je poznato osnovao sam naraštajski odsek. Uveo sam po našem sistemu nagovore, debate i predavanja. I ako Bog da održaćemo naskoro prvu čajanju.

Eto to ja radim dragi Mirko! I biću tako slobodan, da te umolim, kada će mi što u mom radu zapeti, da mi ti pomognesh, i čvrsto sam uveren, da mi ti svoju pomoć nećeš odbiti. I budu uveren, Mirko, Bjelovar je od mene učinio Sokola i to pravog Sokola, kome je na umu samo naše sveto geslo: Napred, samo napred! Te reči duboko su se zasekle u moje srce. Te reči toliko puta sam čuo od brata Rudeice i toliko puta od tebe. Ustrajaju u svom radu i neću klonuti! Moja zaća je, da napravim od plesne škole »Sokol« i to ču napraviti!

Mala mi je neprilika ovo; direktor je po nekoj naredbi zabranio Sokol. Daci uopšte ne mogu biti članovi Sokola niti ikakvog sportskog društva osim Crvenog Krsta. Doznao je, da vodim naraštaj muški i ženski i pozvao me na red. Ja sam mu rekao: »Za ideju Sokolstva ne žalim svoje budućnosti!« Za prvi put sam kažnjen ukorom razrednika. Ali to ne smeta!

Dragi Mirko, pošalji mi svoju »Petku«. Tvoja će Petka biti nešto izvanredno za X...

Uzdarajući se u tvoju pomoć pozdravljam te sa sokolskim Zdravo!

Natečaj.

Jugoslavenski Sokolski Savez raspisuje natečaj za:

1. Umetnički načrt plakata.
2. Model za: a) sletsku člansku značku i b) sletsku naraštajsku značku.
3. Umetnički načrt za tri vrste sletskih razglednica; sve ovo za II. jugoslavenski svesokolski slet, koji će se obdržavati u Beogradu meseca juna god. 1930.

Cl. 1.

Pravo natecati se imaju umetnici Jugoslavije i svi ostali umetnici Slovenski, koji živi na području naše države.

ili uopšte ne poslužuju. Uzroci su tome različiti. Jedan od glavnih je zasumljivanje dece, koja posećuju lužičko-srpsku obuku. Zasumljuje ih sve od nemačkog učitelja pak do negativ i njihove dece. Za drugi najveći uzrok pak smatram pomanjkanje dobrih, narodno svesnih učitelja, koji bi znali decu navezati na sebe. Neki nemački učitelj, koji je naučio lužičko-srpski jezik, tužio mi je jednom prilikom, da bi rado davao lužičko-srpsku obuku, ali da deca neće doći, iako ih je k tome ljubazno pozvao. Kaže, da su tome krivi roditelji, koji uzbajaju decu protiv učitelja, i da nisu Nemci krivi, ako se narod germanizira, već Lužički Srbi sami. Pitao sam seljake, zašto ovako postupaju i zašto ne sile decu k lužičkoj obuci, ako se im pruža prilika. Odgovorili su mi, da sumnjaju, da zna učitelj njihov jezik, jer ga još nikad nisu čuli govoriti lužički. Preponosan je, da bi s narodom govorio u njihovom jeziku i zato mu ne poveravaju decu. Rekli su mi: »Mogao bi nam pokvariti još ono malo našeg govoru, koji su se naša deca naučila kod kuće!« Ako stvar dobro propisimo, dolazimo do zaključka, da imaju seljaci pravo. U Pruskoj nema školske autonomije, zato je i narodno svesnim učiteljima delo vrlo otešeno.

Malo sam se udaljio od svoga putopisa s opisivanjem školskih prilika, ali smatrao sam to za potrebno, jer ē u dalnjem opisivanju svoga putovanja još češće govoriti o raznim nemačkim metodama odnarodivanja u osnovnoj školi. Vratimo se dakle k br. Wjeli!

S prijateljem Jožom upišasmo nekoliko slovenskih rečenica u spomen knjigu, a onda se uputimo u društvo br. Wjeli, njegove žene i sinka Janka spram najvišeg brda Lužice. Po prijateljoj hladovini vodi nas puteljak kroz borove i hrastove gajice, a na kon dvosatnog hoda dodosmo na vrh, gde se popesmo na razgledni stup,

dignu spram Germana te ih i svladaju. Sljedeći priča kruži medu narodom mnogo, a nije ni čudo, jer je narodno pjesništvo vrlo razvijeno kod Lužičkih Srba. Uz narodne pripovedke imaju mnoge basne (basnički), ljubavne, šaljive (hrončke), plesne (reje), svadbe (kwasne spéwy) i nabožne pesme (kerluše) te romance (wuzenjenja), balaade (přezpólna), legenda (bamžički) i dr. Imaju i nekoliko narodnih epskih pesama, koje su vrlo staroga izvora. Čornoboh, na kojem se nalazimo, je lužičko-srpskoj jezikovnoj granici. Na južnoj strani njegovog pobočja već počinje nemačko područje, širok poljas, koji deli česko jezikovno područje

Serbski dom u Budýšinu.

lenjem Lužice od Nemačke i prisajedinjenju k Čehoslovačkoj. Svakog svesnog Lužičkog Srba zovu Čehom, što je Nemečima toliko kao veleizdžica.

Polagano ostavljamo razgledni stup, koji Nemci nazivaju »Bismarckturm«, i sedosmo u hladovinu pred gostonicom. Gostionica je zagrženi Nemac, koji je dug vremena zabranjivao Lužičanima, da na Čornobohu pevaju svoje pesme. Razgovaramo o svim mogućim stvarima, najviše daka-ko na Lužici i nemim problemima te o Jugoslaviji, za koju se je naročito zanimala gospoda Wjelova, još više pak njezin mali Janko, da vidi med-

SOKOLSKI GLASNIK

Model za sletsku značku imadebiti izveden u sadri slobodnog oblika. Pločica, na kojoj je izveden, mora biti veličine 27×36 cm.

Cl. 3.

Natečajne se radnje imaju pripozlati uz potvrdu Sletskog Odbora u Beogradu (Palata »Izvozne banke« — Terazije — II. sprat), najkasnije do 15. decembra 1929. do 12 sati. Svaka pojedina radnja imade biti providena geslom te zapečaćenom kuvertom sa istim geslom. U kuverti treba da je im i tačna adresa natečatelja.

Iza toga roka prispele radnje neće se primati u natečaj.

Cl. 4.

Ziri, koji se sastoji od sedam lica, od kojih moraju biti četvorica likovna umetnika, doneće odluku o pripozlanim radovima osam dana nakon natečajnog roka.

Ziri bira između sebe predsednika.

Članovi žirija ne mogu da se nažeću. Sastav žirija objaviće se na vreme.

Cl. 5.

Ziri će postupati kod ovoga natečaja u smislu pravila za raspisivanje natečaja, koje je izdalo »Udruženje jugoslovenskih inženjera i arhitekata«.

Cl. 6.

Ziri će izabrati za izvedbu najbolje radove i to jedan za plakat, dva za značku, a tri za razglednice. Autori izabranih radova dužni su kod izvedbe

Cl. 7.

Svi radovi biće nakon žirija izloženi zajedno sa zapisnikom žirija u sletskoj kancelariji.

Nagradeni radovi prelaze u svoju sletsku Odboru, kojemu pripada neograničeno pravo reprodukcije.

Cl. 8.

Svi radovi biće nakon žirija izloženi zajedno sa zapisnikom žirija u sletskoj kancelariji.

Nagradeni radovi prelaze u svoju sletsku Odboru, kojemu pripada neograničeno pravo reprodukcije.

Cl. 9.

Radove, koji nisu nagrađeni, mogu — ako ih ne kupi Sletski Odbor — nažećateli podići u roku od mesec dana nakon izloženja uz povrat potvrde o predaji u sletskoj kancelariji.

Starčinstvo JSS.

Pravilnik odbora za pripremu II. jugoslovenskog svesokolskog sleta u Beogradu 1930. god.

I. Mesto, naziv i priredivač sleta.

Clan 1.

Po zaključku IX. glavne skupštine JSS, održane u Kragujevcu 1928. god, slet se priređuje u Beogradu 1930. godine.

Clan 2.

Slet nosi naziv: Drugi jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu.

Clan 3.

Slet priredeju Jugoslovenski Sokolski Savez.

II. Organizacija sleta.

Clan 4.

Organizaciju sleta provode Svečanost sletski odbor i Načelnštvo JSS.

Clan 5.

Svečanost odbor čine: 1. predsednik odbora, njegov zamenik i četiri podpredsednika, 2. Starčinstvo Sokolske Župe »Dušan Silni«, 3. pročelnici svih odborskih sekcija, 4. zastupnici najbližih župskih sokolskih društava (Beograd, Žemun, Pančevo, Stara Pazova) i načelnik JSS.

Predsednik Sletskog odbora je starešina Beogradske Sokolske Župe, a podpredsednici podstarešine iste Župe.

Plakata, znački, odnosno razglednica bez naročitog honorara vršiti nadzor, odnosno ispravke te se imaju u tu svrhu staviti u sporazum sa Sletskim Odborom.

Cl. 10.

Sletski odbor je glavni radni odbor, kod kojega se centrališu sve sletske radnje. Sletski odbor donosi sa mostalno odluke o svim pripremnim radnjama sleta, a odluke provode preko sekcija kao svojih organa.

Clan 8.

Sletski odbor je glavni radni odbor, kod kojega se centrališu sve sletske radnje. Sletski odbor deli na trinaest sekcija i to: 1. Tajnička, 2. Finansijsko-gospodarska, 3. Gradevinska, 4. Tehničko-gospodarska, 5. Novinarska, 6. Saobraćajna, 7. Stanbena, 8. Prehrana, 9. Redateljska, 10. Zabavna, 11. Lekarska, 12. Za izradu spomenice, 13. Za strane goste.

Clan 9.

Sletski se odbor deli na trinaest sekcija i to: 1. Tajnička, 2. Finansijsko-gospodarska, 3. Gradevinska, 4. Tehničko-gospodarska, 5. Novinarska, 6. Saobraćajna, 7. Stanbena, 8. Prehrana, 9. Redateljska, 10. Zabavna, 11. Lekarska, 12. Za izradu spomenice, 13. Za strane goste.

Clan 10.

Na čelu je svake sekcije pročelnik, koga bira sletski odbor iz svoje sredine. Pored pročelnika svaka sekcija ima svoga tajnika, a finansijsko-gospodarska i potreban broj blagajnika, koga bira sekciju između svojih članova. Sekciju sastavlja njen pročelnik.

Broj članova u sekcijama nije određen, nego se ravna prema potrebljima, pa se prema tome mogu u svakodobu kooptirati novi članovi.

Clan 11.

Načelnštvo JSS vodi tehničku organizaciju sleta prema svome pravilniku.

III. Delokrug sekcija.

Clan 12.

a) Tajnička sekcija vodi sve poslove sleta, obavlja svu korespondenciju u sletskim predmetima, stavlja načelne predloge u pogledu sleta, privlači sve formulare, izdaje potrebne upute za slet, organizuje i vodi sletsku kancelariju.

Na čelu je tajničke sekcije generalni tajnik. Generalni tajnik mora potpisivati uz starešinu i pročelnika sekcije svoga pisma, koja se šalju iz sletske kancelarije. Ima prava prisustvovati sednicama svih sekcija. U otsustnosti tajnika zamenjuje ga u svim dužnostima njegov pomoćnik.

b) Finansijsko-gospodarska sekcija ima dužnost: da sastavi prema predlozima pojedinih sekcija čitav proračun o svim primicima i izdacima sleta,

da učini predloge za pokriće svih sletskih izdataka, da upravlja celokupnim imetkom II. jugoslovenskog svesokolskog sleta, da vodi tačno od Starčinstva JSS propisano knjigovodstvo o svim primicima i izdacima za slet,

da kontroliše i isplaćuje sve račune pojedinih sekcija, koji moraju biti potpisani od pročelnika sekcije, koji predlaže račun,

da izdaje svečane legitimacije i ulaznice za sve javne priredbe,

da ubire ulazninu na sletištu i kod svih sletskih priredbi i da organizuje nadzor,

obrtnici prodavaju svoje proizvode ispod cene, jer dobivaju znatne potpore od raznih nemačko-nacionalnih obrtničkih organizacija, u koje mi nema pristup, dok god smo narodno svesni Lužičani. Ova konkurenca takođe je i psihološko dobro proračunano germanizatorsko sredstvo, jer narod kaže, da nema čemu biti Srbin, ako mu Nemac pruža veće pogodnosti za život. S tih razloga počeli smo s bratom razmišljati, kako bi i ja lako prodavao svoje proizvode barem po istoj ceni kao Nemac, ako ne i još jeftinije. Doš

da se brine za korisnu upotrebu sletišta van sletskih dana i da iznajmljuje razne lokale na sletištu; da osigura sve gradnje, alat i ostalo inventar kao i materijalni uspeh za slučaj nevremena na sletske dane, da predlaže u sporazumu sa tajništvom postavljanje honorarnih činovnika i ostalih nameštenika, da pribavlja konkursne proračune za sve formulare, plakate i ostale sletske potrepštine i o ovima podnosi predlog Sletskom odboru,

da daje predujmove pojedinim sekocijama uz potvrdu pročelnika odnosne sekocije, da precispita i kontroliše konačne račune pojedinih sekocija, da sastavi konačni obračun, da pribavi potrebni nameštaj, piše mašine i ostalo za sletsku kancelariju,

da se brine za vatrogasnou stražu u svim sletskim prostorijama, da vrši nadzor nad cenama u svim sletskim prostorijama,

da vodi evidenciju o svim izgubljenim i pronadjenim predmetima,

da se sporazume sa Gradskom opštinom o priredbi gospodarske izložbe za vreme sletskih dana.

c) **Gradjevinska sekocija** ima dužnost:

da izradi sve nacrte i proračune za sletište,

da raspisi konkurs za sve sletske radnje i da dobivene ponude predloži sletskom odboru na prihvatanje,

da vodi nadzor nad izvršavanjem izdanih radnja,

da pribavi sve gradevine dozvole,

da se brine za izdržavanje sletišta i da posle sleta ukloni sve gradevine sa sletišta i materijal unovči.

d) **Tehničko-gospodarska sekocija** vodi sve one poslove tehničke prirode, koji spadaju u nadležnost Načelnštva JSS,

pribavlja za sletište sve potrebne telovežbačke sprave, prema uputama Načelnštva JSS,

dovozi sprave na sletište, sprema ih u skladišta i posle sleta otprema, smešta sprave na sletištu prema uputama Načelnštva JSS,

vrši nadzor u garderobama,

vodi brigu oko uvežbavanja propisanih sletskih vežbi i preko svojih izaslanika kontroliše rad pojedinih župa i društava.

e) **Novinarska sekocija** organizuje i vrši propagandu za slet predavanjima i preko dnevnika i sokolskih glasila, uređuje sletski organ.

f) **Saobraćajna sekocija** ima dužnost:

da pribavi povlastice za vožnju na svim željezničkim i parobrodarskim grupama,

da organizuje naročite vlakove za provoz članova i gostiju,

da se brine za vreme sletskih dana za dovoljna transportna sredstva, automobile, fikakere, autobuse, tramvaje itd.,

da organizuje naročite vlakove i parobrode za izlete posle sleta,

da se brine za lokalni dovoz na sletište,

g) **Stanbena sekocija** ima dužnost: da pribavi stanove za čitavo članstvo i goste, za naraštaj i decu, i da vodi nadzor nad svima stanovima,

da organizuje doček članstva i gostiju na stanici i pristaništu, odvode ih u stanove i prenošenje prtljaga sa stanicu u stan i obratno.

h) **Prehranbena sekocija** ima dužnost:

da se brine za prehranu svih članova i gostiju uz umerene cene, da nadzire sve gostione i ostale lokale u pogledu kakvoće hrane i održavanja pogodenih cena.

i) **Redateljska sekocija** ima dužnost:

da kao redatelj saraduje kod svih sletskih priredaba,

da pomaže u organizaciji povorki, da održaje red kod povorki i svih priredaba,

da se brine za red u gradu, na sletištu i na stanicu u sporazumu sa gradskom policijom,

da vodi kontrolu ulaznica na tribine, lože, sedišta i stajališta,

da se brine za održavanje reda među gledaocima kod ulaza na sletište i sletske prostorije,

da se brine za red i čistoću u svlačionicama vežbača,

da se brine za stalni nadzor u svlačionicama i sabiralištima na sletištu,

da se brine za permanentnu službu na željezničkoj stanicu i pristaništu,

da organizuje naraštaj za provodničku službu,

da se brine za standart za povorku,

da se brine za sletsku muziku,

j) **Zabavna sekocija** ima dužnost: da organizuje pozorišne prestavе, koncerte, izlete, predavanja, narodno veselje itd.,

da organizuje pozdravno veče gostima,

k) **Lekarska sekocija** ima dužnost:

da organizuje u gradu i na sletištu prikladne stancice za prvu pomoć,

da organizuje ambulantnu službu kod povorka,

da se pobrine za lekove i povoje,

da vodi nadzor o zdravstvenom stanju vežbača i ostalog članstva,

da pruži prvu pomoć u svim nezgodama,

da vrši nadzor svih zajedničkih konačišta.

l) **Sekocija za izradu spomenice** ima dužnost:

da pribribe materijal za izradu sletske spomenice,

da izradi spomenicu i ovu rasturi,

da priredi Sokolsku izložbu.

m) **Sekocija za strane goste** ima dužnost:

da se brine za doček i smeštanje stranih gostiju.

IV. Rad Sekocija.

Član 13.

Svaku sekociju izrađuje u najkratčem vremenu detaljan program svoga rada i ovaj predlaže preko tajničke sekocije Sletskom odboru na odobrenje.

Član 14.

Sekocijske sednice održavaju se najmanje jedanput nedeljno, a saziva ih pročelnik sekocije. O sazivu sednice imaju se obavestiti Sletska kancelarija najmanje 24 sata pre održavanja sednice.

Član 15.

Rad sekocije je punovažan, ako sednici prisustvuje osim pročelnika polovica članova sekocije. Odlučuje se premost većinom. Pri jednakoj podeli glasova odlučuje glas pročelnika.

Član 16.

O sekocijskim sednicama vodi se zapisnik, koga potpisuju svih prisutnih članovi. Zaključci sekocije imaju se održati po održanoj sednici podneti preko sletske kancelarije Sletskom odboru na odobrenje, a stupaju na snagu tek po odobrenju Sletskog odbora.

Član 17.

Finansijska sekocija mora imati po-

red biranog blagajnika i činovnika knjigovodu.

Svi računi bez iznimke mogu se isplati tek onda, ako su ih potpisali predsednik finansijsko-gospodarske sekocije i pročelnik sekocije, koji podnosi račun.

Član 18.

Sav sletski novac ima se držati u sigurnim bankama kojima se ima saopštiti način likvidacije, imena likvidatora i njihovi lični potpis.

Član 19.

Sletski odbor održaje sednice prema potrebi, a saziva ih predsednik odbora ili njegov zamjenik objavljujući uvek dnevni red.

Član 20.

Sletski odbor radi po poslovniku, koji važi za sednice stareinstva župe.

V. Nadzor celokupnog rada.

Član 21.

Nadzor celokupnog rada oko prenemanja sleta vrši Starošinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza preko svog organa.

VI. Odgovornost za uspeh sleta.

Član 22.

Sletski odbor je organ Starošinstva JSS, koji vrši u mesto njega samostalno sve poslove oko pripreme II. jugoslovenskog svesokolskog sleta, pa je prema tome zajedno sa Starošinstvom JSS, odgovoran za materijalan i moralan uspeh sleta.

POZOR!

Za sve dopise, koje šalju bratske župe i društva sletskom odboru za II. gradu g. 1930. važi naslov:

Sletska kancelarija

Beograd

Terazije — Palata Izvozne banke.

SOKOLSKA PROSVETA

Zadaća prosvetara u novembru.

Braćo prosvetari u društvinama! — Zbor župskih prosvetara, koji je održan 26. i 27. oktobra u Brodu na Savi, naglasio je veliku važnost kratkih našovora pred vrstama u vežbaonici kod sokolskog prosvetnog vaspitanja. Kod toga je potrebno da naglasimo, da se ti govorovi pred vrstama ne održavaju šablonski po jednom kalupu, vrsta pozor — odmor, reči imaj taj i taj, već se neka prilagode prilikama u vežbaonici i duševnom razvitku i raspoređenju onih koji vežbaju. Isto govor, koji je prikidan i efektan pred članstvom, ne može se s uspehom upotrebiti pred naraštajem, a kod dece pak uposte ne. Polažite naročito na decu svu pažnju; ako joj stogod pričate o Sokolstvu, o sokolskom bratstvu, o sokolskim vodama i sl., pripovedajte im tako kao što se pričaju basne. Tako će vas deca razumeti te će i upamtiti ono, što joj kažete. Kod naraštaja budite ozbiljni i stvari. Preporučamo vam naročito, da upozorite na literaturu o predmetu govorova, naročito na najvažnije knjige iz srednjeg veka, kojima se održavaju slike i slike, nadalje na sive članke u "Sokolskom Glasniku", naročito u ovogodišnjim brojevima 16 i 17. — 15. novembra 1865. umro je Jindrich Fügner, suosnivač Sokolstva, prvi starosta sokolskog društva i Tyršev prvi saradnik. I njegovu uspomenu takođe će učuvati medju članstvom, njegova plesmenita ličnost neka nam bude svima svetao uzor. Gradiva za nagovore dobitiće dovoljno u ranijim godištima "Sokolskog Glasnika", Slovenskog i Hrvatskog Sokola itd.

Glasniku, — 9. novembra 1884. bio je Tyršev pogreb u Pragu. Sećajte se velikog osnivača Sokolstva svakom zgodom, upoznavajte članstvo i ljubav do stvari održao prosvetar župe Novi Sad dr. Dr. Vladimir Belajčić. Duševni užitak prvoga reda bila su njegova izlaganja, a za trud koji je uložio u svoj referat, koji je preuzeo na molbu PO JSS, nagradili smo ga iskrenim odobravanjem i jednoglasnim zaključkom, da se štampa u 1. decembarskom broju "Sokolskog Glasnika", koji će izdati u 15.000 primeraka, da na taj način dode u najšire redove sokolskog članstva i sokolske javnosti.

Uveće toga dana priredilo je br. Sokolsko društvo u Brodu sokolsko

srednicu došlo samo 12, što je predsednik PO JSS naročito naglasio u pozdravnom govoru. Bratsko Sokolsko društvo u Brodu pravom sokolskom ljubavlju primilo je braću delegate i izvršilo sve potrebe pripreme.

Sednica zbraja župskih prosvetara počela je u subotu 26. oktobra u 9 sati u Hotel Centralu. Prisutni su bili za PO JSS predsednik br. Vladimir Šuklje i urednik "Sokolskog Glasnika", a za prosvetne odbore župa braća: Dr. Milorad Dragić, Beograd; Dr. Ervin Mejak, Celje; prof. Ivan Kolar, Kranj; Iskra Vekoslav, Ljubljana; Mihajlo Đorđević, Maribor; Mahmud M. Konjhodžić, Mostar; Dr. Vladimir Belajčić, Novi Sad; Matija Marinček, Novo mesto; Hinko Širovacki i Aca Stanetti, Osijek; prof. Ivan Ivančić, Rijeka i Sušak; Vojislav Bogičević, Tuzla i Dušan M. Bogunović, Zagreb. Kao domaćin prisustvovan je sednici prosvetar domaćeg društva br. Božo Šarinić.

Svoj nedolazak ispričale su župe: Split, Veliki Bečkerek i Kragujevac; ostale nisu to smatrale za potrebno.

Prije je pozdravljeno i dobrodošlicu zboru zašteljio prosvetar bratskog društva Brod br. Šarinić, koji je ujedno izrazio i radost društva, da je JSS izabrao njihov grad za ovo zasedanje. Iza toga je predsednik PO JSS br. Šuklje otvorio sednicu, sruđeno pozdravio sve prisutne i toplo Zahvalio Sokolskom društву u Brodu za gostoljubivost. Izvršio je pozdrave starošinstva JSS i nakon obavljenih formalnosti i nekoliko uvođenih reči k dnevnemu redu pristupilo se prvoj tačci, t. j. izvestajima predsednika župskih prosvetnih odbora o prosvetnom delu i o stanju organizacije u pojedinim župama. Vrlo zanimljivi, stvarno i pregledno sastavljeni referati svih prisutnih župa bili su izneseni do 12:30 s. Sednica je ovde prekinuta te podsmotra na zajednički ručak. Sednica je nastavljena u 15; održana je mala promena dnevnoga reda te je prema tome izvršen predsednikom PO JSS priklučen izvestajima župa. Zatim je o čitavom tom kompleksu izveštajima povedena debata, koja je donela čitav rezultat konstatacija i predloga, koji će biti objavljeni iz sednice odbora JSS, koja će se održati 2. novembra o. g. u Zagrebu. — Iza toga je zbor jednoglasno zaključio, da starošinstvo JSS podeli ukor onim župama, koje nisu smatrale za vredno, da na ovaj zbor pošalju svoga zastupnika.

Tek sada došao je na red referat "Duhovnog pripremi članstva za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu g. 1930.", koji je sa mnogo razloga izvršen u mesto njega samostalno sve poslove oko pripreme za slet. Predstavljeni referati svih prisutnih župa bili su izneseni do 12:30 s. Sednica je ovde prekinuta te podsmotra na zajednički ručak. Sednica je nastavljena u 15; održana je mala promena dnevnoga reda te je prema tome izvršen predsednikom PO JSS priklučen izvestajima župa. Zatim je o čitavom tom kompleksu izveštajima povedena debata, koja je donela čitav rezultat konstatacija i predloga, koji će biti objavljeni iz sednice odbora JSS, koja će se održati 2. novembra o. g. u Zagrebu. — Iza toga je zbor jednoglasno zaključio, da starošinstvo JSS podeli ukor onim župama, koje nisu smatra

gov prevod razaslati svim članovima komisije, koji će izreći svoje mišljenje. Prema potrebi sastaće se literarna komisija, da usvoji konačni predlog. U užu komisiju imenovana su braća: dr. Murnik, Jesih, Trček (Ljubljana), Sulce, Bičanić (Zagreb), Vojnović (Beograd) i Lhotsky (Osijek).

Ispravak.

U 19. broju Sokolskog Glasnika ponutnjom je medu dužnicima za Savzni dan 1928 štampano Sokolsko društvo II u Zagrebu, koje je sve uplaštio, te prema tome ne duguje ništa za savezni dan, što ovime rado popravljamo.

Iz uredništva i uprave.

Na temelju zaključka starešinstva JSS izaći će 1. decembra o. g. svečano i prošireno izdanje »Sokolskog Glasnika«, obogaćeno umetničkim prilogom t. j. slikom prvog sokolskog staroste Jindricha Fügnera.

Sva bratska sokolska društva bila su naročitom okružnjom pozvana, da jave prekobrojan broj pretplatnika najkasnije do 10. novembra o. g. Cena tom broju biće Din 3.

Stalni pretplatnici dobivaju list automatski. List će imati 16–20 stranica bogatog sadržaja. Skupljate oglaše za taj broj. Uz prijavu možete odmah poslati i novac, naš račun kod pošt. šted. je 10.932.

Želimo postići nakladu od 15.000 primeraka.

IZ NAŠIH ŽUPA

ŽUPA LJUBLJANA

II. SLET LJUBLJANSKE SOKOLSKE ŽUPE NA VIČU.

(Nastavak 1.)

Pokusi za popodnevni nastup. — Župska javna vežba.

Najdalje je bacio kuglu t. j. 10.06 m, naraštajac Ljubljanskog Sokola Pustišek, a kao drugi sa 961 m sledi mu naraštajac Sokola II u Ljubljani Medič.

U trčanju preko zapreka na 100 m bili su prvi naraštajci Medič Dušan od Sokola II u Ljubljani i Berce Gorazd

Kod pokusa nastupilo je:

90 ženske dece,
127 muške dece,
60 ženskog naraštaja,
79 muškog naraštaja,
102 članice,
140 članova sa beogradskim prostim vežbama,
96 vojnika s puškama i
209 članova sa župskim prostim vežbama.

Zanimljivo je da su svi brojevi na popodnevnu javnu vežbu porasli, sa broj vojnika ostao je isti. To znači, ako uzmemo u obzir da su nekoja

Sokolska povorka Ljubljanske župe na Viču.

od Ljubljanskog Sokola, koji su protrčali prugu u 13^{1/2} sekunde, za što su dobili 875 tačaka.

Za naraštaj izgleda da se zahteva malo sviše.

O utakmicama imali bismo reći još samo toliko, da su takmile i članice (8 pojedinki) o čijem uspehu nemamo tačnih podataka, ali ćemo ih nastojati dobiti i objaviti u narednom broju.

Pokusi.

Sve vrste još nisu ni sasvim srpske svojih utakmica u lakoj atletici, kad je već dao župski načelnik znak za početak pokusa za popodnevnu javnu vežbu. Prve pokuse absolvirale su ženske kategorije i po njima se je

društva došla tek popodne, da vežbača članstvo nije nastup gledalo nego aktivno saradivalo. Dogada se naime, što je opaženo u nekim župama, da članstvo na pokus dode, a javnu telovežbu gleda, pa se dogada da ih na nastupu ima manje, nego ih je bilo kod pokusa.

Iza svršenih pokusa razišlo se članstvo na ručak.

Sokolska povrka.

Zbor za povorku bio je pred Mestnim domom u Ljubljani gde su se skupljali članovi za povorku. U povorci nisu učestvovali ni naraštaj ni članice zato jer nema dovoljno svečanih odo-

država došla tek popodne, da vežbača članstvo nije nastup gledalo nego aktivno saradivalo. Dogada se naime, što je opaženo u nekim župama, da članstvo na pokus dode, a javnu telovežbu gleda, pa se dogada da ih na nastupu ima manje, nego ih je bilo kod pokusa.

Iza svršenih pokusa razišlo se članstvo na ručak.

Sokolska povrka Ljubljanske župe na Viču.

Sokolska povrka

Jedan pokus je bio u dvorištu sestre Cettolove, a u vežbačem odelu nije načelnik što dopustilo. Članovi su bili raspoređeni po župskim društvima. Tačno u 14 s. da je župski načelnik zapovedao pohod.

Ispravak.

U 19. broju Sokolskog Glasnika ponutnjom je medu dužnicima za Savzni dan 1928 štampano Sokolsko društvo II u Zagrebu, koje je sve uplaštio, te prema tome ne duguje ništa za savezni dan, što ovime rado popravljamo.

Na temelju zaključka starešinstva JSS izaći će 1. decembra o. g. svečano i prošireno izdanje »Sokolskog Glasnika«, obogaćeno umetničkim prilogom t. j. slikom prvog sokolskog staroste Jindricha Fügnera.

Sva bratska sokolska društva bila su naročitom okružnjom pozvana, da jave prekobrojan broj pretplatnika najkasnije do 10. novembra o. g. Cena tom broju biće Din 3.

Stalni pretplatnici dobivaju list automatski. List će imati 16–20 stranica bogatog sadržaja. Skupljate oglaše za taj broj. Uz prijavu možete odmah poslati i novac, naš račun kod pošt. šted. je 10.932.

Želimo postići nakladu od 15.000 primeraka.

U povorci je bilo uz železničarsku glazbu »Sloga«, četu vojnika s puškom, mitraljescem odelenja i topništva svega 273 člana u svečanoj odori i to: 18 braće iz starešinstva JSS i župe, 10 konjanika-Sokola, 3 braće iz sokolskog društva Borovnica, 5 iz Cerknice, 12 iz Domžala, 4 iz Gor. Logateca, 7 iz Ježice, 8 iz Kamnika, 24 iz Ljubljanskog Sokola, 16 iz Sokola II u Ljubljani, 20 iz Litije-Smartno, 4 iz odseka Moravče, 14 iz Mosta, 4 iz Planine, 2 iz Radomlja, 19 iz Ribnice, 6 iz Sodažice, 10 iz Šiške, 11 iz Stepanje vasi, 41 iz Sokola I u Ljubljani, 7 iz St. Vida nad Ljubljano, 4 iz Raketa-Uneca, 5 iz Vel. Lašča, 3 iz Višnje gore, 10 iz Vrhnike i 6 iz Zira.

U povorci nije bilo nikoga iz društava: Dolenji Logatec, Grosuplje, Kočevje, Loška dolina, Mengš, Polje, Preserje i Vače.

Sokolovo društvo Vič dočekalo je povorku na medi gradске opštine u Rožnoj dolini, gde su ženska i muška deca sa naraštajem i ukusno udešenog slavoluka bacala cveće na Sokolstvo i Vojšku. Ovde je povorku pozdravio kratkih ali srdaćim gorovom starosta društva Vič br. Mešec. Vičanče obućene u krasne narodne nošnje okitile su zastave svemu društavu lovovim vencima i cvećem te se srdaćno pozdravljeni zajedno uputiše spram

Viča do sletišta, gde se je povorka razišla. Članstvo je nagrnuo u svačionice i za čas je sarenilo večbačih odelja oživilo sabiralište, koje je bilo u osnovnoj školi odmah do sletišta. Gradanstvo Ljubljane i Viča te brojno sokolsko članstvo upravo je nagrnuo na sletište, koje bi skoro bilo postalo premalo.

Tačno u 14 počela je župska javna vežba, koja je izvršena brzo i tačno po programu.

U pojedinim tačkama je nastupilo:

156 članova + 5 vodnika sa prostim vežbama za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu,

140 muške dece sa župskim prostim vežbama,

99 ženske dece sa župskim prostim vežbama,

11 vrsta je nastupilo na spravama, a odigrana je i »odbojka«.

83 ženskog naraštaja sa prostim vežbama za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu,

91 muškog naraštaja sa prostim vežbama za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu,

96 vojnika 16 artillerijskog puka sa vežbama puškama,

130 članica + 5 vodnica sa prostim vežbama za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu i

23 član + 4 vodnika sa naračitim župskim prostim vežbama.

Iza pozdravnog govora župskog staroste br. Marolta, o kojem ćemo više progovoriti u narednom broju, prikazala je vojska simboličku scenu »Mrtva baterija«, koja je upravo zavdivila gledaoca.

S time je bio telovežbački deo sleta, na koji ćemo se još povratiti u narednom broju, s uspehom zaključen, a na sletištu razvilo se veliko narodno veselje, koje je donelo društvu Vič za njegove napore lepu otstetu.

ŽUPA ZAGREB

PROSLAVA DESETOGODIŠNICE JUGOSLOVENSKOG SOKOLSTVA U ZAGREBU.

Sokolska župa »Kralja Petra Savića« uz prisustovanje starešinstva jugoslovenskog sokolskog saveza i delegata svih župa priređuje u nedelju 3. novembra 1929. u malom kazalištu (Frankopanska ul. 10)

Svečanu proslavu desetogodišnjice Jugoslovenskog Sokolstva.

Proslava počinje u 11 sati, a završava u 12 i pol sati.

Tom prilikom starešinstvo zagrebačke sokolske župe izdalo je ovaj proglašaj:

Deset je godina prošlo otkako je na Vidovdan g. 1919. na principu:

Jedan narod, jedna država, jedno Sokolstvo

osnovan u Novom Sadu

Jugoslovenski Sokolski Savez.

Ovaj savez, osnovan u slobodi imao je zadatak, da radi na održanju slobode. On je tu zadatak u kroz prvi deset godina svojega rada u punoj mjeri i ispunio, raznoseći, i utvrđujući širok manifest jugoslovenske domovine ideju narodnog i državnog jedinstva. Jugoslovensko Sokolstvo će ovim i ovakvom radom nastaviti i u buduću, hvatajući u svoje kolo — bez razlike plemenske, verske i staleške — sve one, koji istinski vole slobodu, napredak i blagostanje svoga naroda.

Zagrebačko jugoslovensko Sokolstvo, u čijim se redovima nalazi predvorac jugoslovenskog Sokolstva br.

JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA U LUDINI.

U nedelju 22. septembra t. g. predilo je Sokolsko društvo u Ludini, svoju javnu vežbu, koja je bila velika manifestacija sokolskog rada ovog lepo razvitog i agilnog društva. Na ovu svečanost došla su sokolska društva Zagreb I i Kutina, a osim ovih i sumišljenici i prijatelji jugoslovenskog Sokolstva iz Ivaničgrada, Križja i Popovača. Obzirom na poredbu i uspeh ove svečanosti, ova javna vežba dokazala je, da jugoslovenska sokolska misao napreduje u lepoj i romantičnoj Moslavini. Premda je u Ludinu došao manji broj članstva iz pozvanih društava — radi prekasno stiglog rešenja za voznu povlasticu železnicom — ludinski »Soko« dostoјno je pokazao svoj sokolski rad.

U podne su došli vlakom iz Zagreba prvi gosti, članice Sokolskog društva Zagreb I, pod vodstvom podstarešine župe brata Dušana Bogunovića, i tada je pošla sokolska povorka kroz selo uz zvukove domaće vatrogasne glazbe. Povorka se završila pred sokolskim domom, gde je starešina domaćeg društva brat Ante Perović zaželio dobrodošlicu zagrebčanima, koji su bili bratski i srdaćno susretani od meštana. Posle zajedničkog ručka, delegacija Sokolskog društva Zagreb I, posetila je patriotske i govorstive domove brata Perovića i sestre Cettolove, koja ima lepe zasluge za razvitak »Sokola« u Ludini. Čim su posle podne vlakovima i kolima prispele svi gosti, počela je u 4 sata javna vežba pred mnogobrojnim gledaocima. Vežba je održana u dvorištu sestre

Cettolove, a vežbači bili su lepo iskrčeno i uređeno. Program javne vežbe bio je bogato raspoređen i mnogobrojna publike, uživala je gledajući lepo izvadanje pojedinih vežbi. Sve tačke programa izvedene su vrlo dobro i počarane su dugim odobravanjem oduševljene publike. Naročito je pozdravljen 5. tačka u kojoj su se naraštajci i podmladak natecali u begu i usponu na lestve. Za lepi uspeh i tehnički napredak Sokolskog društva u Ludini imas zasluge društveni načelnik brat Triner, koji je sa ostalom braćom, uložio mnogo truda za ovaj uspeh. Članice društva Zagreb I, lepo su izvele proste vežbe za II. jugoslovenski svesokolski slet. Nastup zagrebačkih sestara bio je burno pozdravljen pljeskom, a tako isto mnogo je odobravan i nastup podmladaka Sokolskog društva iz Kutine pod vodstvom držvenog načelnika brata A. Lalića, koji je neumorno radi u Kutini za održanje tamošnjeg društva.

Pošto su sve kategorije vežbača nastupile na vežbači pozdravio je društveni starešina brat A. Pernić Sokolstvo i brojni narod, koji je u velikom broju došao, da uveliča ovo sokolsko slavlje. Spomenuto je marljivi, skromni i patriotski rad sokolskih organizacija, koja u letu i jeseni bere plod svog ustajnog rada za fizički i moralni preporod narođa. Dalje je spomenuto ciljeve preratnog Sokolstva, destruktivnog rad Sokolstva u Austro-Ugarskoj imperiji, i o konstruktivnom i pozitivnom radu, danas u Jugoslaviji. Govor brata Pernića bio je pozdravljen sa pljeskom, a tada je još progovorio i brat Dušan Bogunović, koji je mogao zaključivati da će vežbe dobro uspeti. Kod pokusa i u popodne na javnoj vežbi svirala je ljubljanska železničarska glazba »Sloga« zadovoljavačno.

u ime Sokolske župe Kralja Petra Savića, čestitao uspeh i napredak Sokolu u Ludini. U svom govoru dotakao se svih važnih pitanja u Sokolstvu, na glas je rezultate desetogodišnjeg razdoblja jugoslovenskog Sokolstva i istakao geslo: napred, ni koraka natrag, jer ne može biti odstupanja od osnovnih principa jugoslovenskog Sokolstva, koje je danas faktor o kome vodi računa javni život Jugoslavije i u ostalim slovenskim zemljama. Dalje je govorio o doslednosti Sokolstva, koje je izdržalo težke borbe i očuvalo čistu i kristaliziranu ideju iskrenog jedinstva i bratstva Jugoslovena. Zatim je pozvao Sokolstvo, da se radom spremi na veliku manifestaciju Sokolstva, za župski slet u maju 1930. god. u Zagreb i za veliku mobilizaciju svih slovenskih Sokola, za II. jugoslovenski svesokolski slet u Beogradu iste godine. Završujući svoj govor podsetio je Sokolstvo na neumoran ustrajan rad, potrebu izdržljivosti u borbi, spomenuvši Kosovsku tragediju u kojoj je majka Jugovića, dovršenka neprijateljima našeg naroda: »Gajit ćemo ptice sokoši, naše pleme izgutiti neće. Tako isto i mi možemo kazati: »Gajit ćemo ptice sokoši, jugoslovensko Sokolstvo izgutiti neće. Urnebesni pljesak bio je zahvala za krasno održani govor. Sve u svemu: bratsko sokolsko društvo u Ludini može biti ponosno na poredbu i uspeh svoje javne vežbe, a bratu Perniću čestitamo na njegovom uspešnom radu za Sokolstvo. Zdravo!

Zlatko Najman.

ŽUPA BANJA LUKA

SOKOL

Program akademije bio je vrlo biljan i obilan. Naročito valja istaknuti predavanje društvenog načelnika, brata Majksnera, koji je iscrpljeno i dokumentarno izneo istoriju celokupnog jugoslovenskog Sokolstva, a specijalno naših lokalnih društava, koja se prva u Hercegovini ujediniše na dan 19. oktobra 1919. — Zatim je svaka kategorija članstva precizno izvela po jednu tačku programa; a dilektantska sekcija je lepo odigrala šaljivi komad "Guska" od Jovana Protića.

Uopšte, rad Sokolskog društva u Trebinju pokazuje iz dana u dan sve veći napredak u svim pravcima, što dokazuje da je jugoslovenska ideja naišla u Trebinju na plodno tlo.

ZUPA CELJE

SOKOLSKA ŽUPA V CELJU.

V nedeljo 20. oktobra se je vršila v Celju seja župnega prednjaškega zabora. Zastopanih je bilo 14 društva, odsotnost sta opravili društvo Bratovčeviće, Vojnik. Pozivu se niso odzvala društva: Dol, Gornjigrad, St. Jurij, Laško, Mozirje, Rogaska Slatina in Vrancs.

Župni načelnik brat Jerin je konstatiral sklepčnost, otvoril sejo in namesto zadržane sestre Almire Grudove pozval brata Cepina, da vodi zapisnik. Poročal je u vodoma o izidu župnega zleta. Uspel je v splošnom dobro, ne more pa prezentirati nekaterih pomanjkljivosti, povzročenih po posameznih članih in društvih. Dasi je bil zlet samoobsebi umetno obvezan za vsa društva, se teh dolžnosti niso zavdala društva Bratovčeviće, Rogatec, Rogaska Slatina, ki niso poslala niti enega zastopnika. Nezadostno so bila zastopana naslednja društva: Gornjigrad, Mozirje, Smarje. Odločno mora grajati, da je mnogo društev postavilo na telovadišče manj telovadečih, kar so jih prijavila. Obsojal je, da so se našli nekateri, ki so raje sodelovali kot gledalci, namesto da bi nastopili pri popoldanskem javnem nastopu.

Dalje je poročal o izidu župne tekme, za člane in članice, ki se je vršila v Celju dne 13. oktobra. Tekmovalo je v višjem oddelku 5 članov in 5 članic, v srednjem 10 članov, v nižjem oddelku 3 član in 8 članic. V šesteroboju je nastopilo 8 bratov. Zastopana so bila le društva Celje, Trbovlje in Hrastnik. Tekmovalo se je v vseh panogah, predpisanih za vsesokolski zlet v Beogradu. Vemo, da bi pri dobri volji lahko tekmovalo najmanj še dvakrat toliko tekmovalcev. Prihajali so sicer z raznim izgovorom, ki jih pa ni mogoče smatrati za tehtne. Uspehi so navedeni na drugem mestu.

Sklenilo se je prirejati po novem letu obvezne vadbenе sestanke v svrhu predelave vseh tekmovalnih kakor tudi prostih vaj.

Župni prednjaški izpit se je vršil 6. oktobra. Priglasilo se je 5 bratov, izmed katerih sta napravila izpit le dva člana.

Apeliralo se je na vse navzočne, da ne prenehajo z delom v telovadnicu, temveč da z ozirom na kratak čas, ki nas loči od vsesokolskega zleta, intenzivno nadaljujejo s pripravami. Pozvalo se jih je, da na dan narodnega ujetinjenja priredijo samostojne akademije.

Za starejše brate so predpisane 4 sestave vaj s palicami za beogradski zlet. Vsa društva naj skušajo čimprejje pričeti v vežbanjem teh vaj. Razvije naj se živahnna agitacija pri starejših bratih, zlasti pri onih, ki dosedaj niso posečali telovadbe. Vaje so primerne in lahke ter se jih bo lahko vsak z lahkoto naučil. Izšle so v posebni brošurici, ki se naroči direktno pri JSS.

Na župnih zletih se opaža, da na stopa v povorki več članov v civilu kakor v kroju. Župno starešinstvo se bavi z vprašanjem, kako uvesti akcijo, da bi se omogučila čim največ članom poceni nabava krojev.

Za župni zlet v letu 1930. ni prišlo s tozadavnimi striktimi predlogi nobeno društvo. Vendar župni prednjaški zbor ne nasprotuje, da se župni zlet vrši prihodnjo pomlad v Žalcu, aka go bo društvo zahtevalo. Naravno, da mora vsako društvo, ki bo zlet reklamiralo zase, dokazati s pozitivnim delom v telovadnicu, da ga je vredno. Ta župni zlet bo služil predvsem izkušnjam za vsesokolski zlet in se mora vršiti ali koncem majca ali začetkom junija. Z zletom bodo združene izbirne tekme za Beograd. Večja nastopa se bosta vršila po vsesokolskem zletu v Zagorju ob Savi, ki praznuje svojo 40letnico in v Radecah.

Župni načelnik je predlagal, da se osnujejo pri društvenih smučarski odseki. Pri društvenih v Zagorju in Hrastniku se že snujejo. Priporoča se še drugim društvom, posebno onim, ki imajo pripravljen teren na razpolago. Za začetek februarja 1930. je predvidena župna smučarska tekma.

Za moško in žensko deco je treba sestaviti nove vaje. Sestava se poveri bratu župnemu načelniku, ki ima v načrtu skupne vaje za obojno deco, tako da bi nastopila moška in ženska deca hkrati. S tem bi se skrajšal tudi spored javnih nastopov.

Načelnikom in načelnicam se je naročilo, da pridno nadaljujejo s pi-

ljenjem in glajenjem prostih vaj za vse oddelke, zlasti naj takoj pričnejo pri članih z dodatno vložko, ki se letos ni izvajala, je pa obvezna za Beograd. Pri moškem in ženskem naraščaju sta se letos izvajali le prvi dve sestavi, treba je, da se takoj nadaljuje z vežbanjem še ostalih delov prostih vaj.

Po možnosti bodo izdane tudi posebne proste vaje za člane in članice, s katero točko bi župa nastopila na vsesokolskem zletu v Beogradu. Odločitev se prepusti župnemu načelniku.

Pri slučajnostih omenja še statističarka sestra Mimica Lojkova vodstvo župne statistike. Ugotovila je, da nekatera društva mesečnih izkazov sploh niso poslala, druga zopet zelo nerедno. Zahteva v bodoče več točnosti, sicer ji ne bo mogoče sestaviti pregledne celoletne župne statistike.

REZULTAT ŽUPNE TEKME 13. OKTOBRA 1929.

Višji oddelek.

A. Član:

- I. Poljšak Rudolf, Celje 72 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Bizjak M., Trbovlje 67 "
- III. Oblisler Hinko, Celje 60 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Prelog Slavko, Celje 47 $\frac{1}{2}$ "
- 5. Pikel Franc, Trbovlje 44 "

B. Članice:

- I. Luznik Zorana, Celje 89 $\frac{1}{2}$ točk
 - II. Križmanič M., Celje 72 $\frac{1}{2}$ "
 - III. Djehl Mira, Celje 71 $\frac{1}{2}$ "
 - 4. Kovač Vera, Celje 47 $\frac{1}{2}$ "
 - 5. Križmanič Mar., Celje 26—
- (med tekmo službeno odpoklicana.)

Srednji oddelek.

Clan:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

- I. Završnik A., Hrastnik 85 $\frac{1}{2}$ točk
- II. Rak Milko, Hrastnik 70 $\frac{1}{2}$ "
- III. Sparhaki Jos., Celje 67 $\frac{1}{2}$ "
- 4. Sukić Ludvik, Celje 65—

Član:

Trening

Pod tom riječu razumijevamo u sportu posebno vježbanje, koje se izvodi tijekom dužeg vremena u pojačanoj formi.

Kod toga, osim na redovito vožbanje, mora vježbačić da pazi i na uzdržavanje ravnoteže pojačane izmjene tvari, koja nastaje uslijed teškog rada, koji umara tijelo i duh. Za nadopunu velikog gubitka snage, koji je s time u vezi, najprikladnije je sredstvo okreplni proizvod.

OVOMALTINE

koji sadržaje važne hranive sastojine u koncentrovanoj formi, a ne opterećuje želudac i crijeva sa nepotrebnim bavistom.

2-3 žličice Ovomaltine ujutro i popodne u jednoj žlicici mljeka, umjesto kave ili čaja, dovoljno je vrelo snage za svakog vježbačića.

Dobiva se svagdje uz cijenu od Din 1850 po kutiji.

Tražite besplatni-uzorak, pozivajući se na ovaj list kod:

**Dr. A. WANDER d. d.,
ZAGREB**

ma pošalje, da se prilikom sokolskog praznika utakmčarima predaju;

b) radi olakšavanja posla, imaju se u buduće utakmice članstva i naraštaja odvojeno priređivati i održavati a ne zajedno;

c) za sudije kod utakmica, pre svake utakmice ima se prirediti tečaj radi instruiranja ovih, a u buduće će Načelnstvo samo takve sudije postavljati, koji su ovaj tečaj srušili;

d) predložiće se Odboru župe, da u smislu propisa i pravilnika povede postupak protiv onih društava, koja na župskom i na svojim okružnim sletovima nisu učestvovala.

Kako većina društava na traženje pročelnika župskog Zdravstvenog Odseka nisu pošlala potrebne zdravstvene podatke vežbačića, to je na predlog Dr. Jovanovića zaključeno, da ove podatke imaju prikupiti načelnici društava i ove do kraja o. g. poslati, u koju im se svrhu šalju potrebitne tiskalice.

Povodom podnesenih izveštaja pristrutnih društvenih načelnika o tehničkom stanju društava i o uzrocima za slabo napredovanje u tehničkom radu nekih društava, zaključeno je, uputiti načelnike, da što intenzivnije radi i ujedno predložiti Odboru župe, da se postavi jedan stalni župski predsjednik, koji će obilaziti pojedina društva i spremati ih u radu, i da se za istog pronađu sredstva za izdržavanje.

U pogledu priprema za II. jugoslovenski svesokolski slet 1930. zaključeno je, da se na istom učestvuje što brojnije sa 'svima' kategorijama vežbačića i vežbačića; dalje da se učestvuje u utakmicama sa jednim župskim srednjim odjeljenjem, kombinovanim iz Novoga Sada, Subotice, Sombora i St. Bećeja, a uvezivanje ovog odjeljenja da se poveri bratu Totoviću, zamjeniku načelnika župe; isto da se učestvuje sa što više odjeljenja članova i članica u utakmicama za niža odjeljenja, kao i u utakmicama pojedinačna u lakoj atletici. Okružnim načelnicima poverava se, da odmah prirede i održe kratke tečajeve za učenje vežba naraštaja; a da Načelnstvo pre sletu obavi pregled društava. Najzad da se upita Načelnstvo JSS, da li će pojedine župe moći istupiti sa poseb-

nom vežbom na sletskoj javnoj vežbi. Župski predsjednički tečaj da se po mogućnosti priredi od 1.—15. novembra o. g. u Novom Sadu; pa ako se za to vreme prijavi dovoljan broj učesnika radi čega se imaju društva pozvati, da odmah ove prijave, se ovlašćuje načelnik župe, da tečaj organizira.

Po održanju tečaja, imaju se u drugoj polovini novembra meseca održati župski predsjednički ispit, a dan ispisu određiće Načelnstvo župe.

Na predlog načelnika župe zaključeno je, da se pre sokolskog sleta u Beogradu, priredi u Novom Sadu VII. župski slet kao predsprem za svesokolski slet; o čemu se ima izvestiti Odbor župe.

Da se više ne bi dešavalo, da pojedina okružja župe u jedan isti dan

prireduju svoje okružne sletove, to će Načelnstvo u buduće određivati dane ovih sletova.

Izveštaj i predlog brata D. Stepanovog, pročelnika naraštaja, pošto se u istom radi o reorganizaciji naraštaja i drugih tehničkih i materijalnih potreba, ustupa se Odboru župe na rešavanje; a primedbe istog i predlozi u pogledu održanog župskog sleta ustupaju se Načelnstvu.

Kako je ustanovljeno, da mnoga društva neuredno šalju društvene međusobne izveštaje, zaključeno je, da se ista ponovo upozore na tačno izvršavanje ove dužnosti.

Nareduje se okružnim načelnicima, društvenim predsjedničkim zborovima i načelnicima društava, da u smislu ovih zaključaka postupe i da iste izvrše.

ŽUPA MARIBOR**ZBOR DRUŠTVENIH NAČELNIKA.**

Zbor društvenih načelnika mariborske sokolske župe vecao je 29. septembra u Mariboru; učesnika bilo je 40 članova i članica, taj broj nadmašio je sve ranije sastanke. Ipak su neopravданo izostala društva: Marenberg, D. Lendava, Pragersko, Hoče i Jarenina. Župski načelnik brat Mačusa i ses. župski načelnica Žiherjeva podneli su izveštaje o ovogodišnjim protetnim župskim utakmicama, na kojima je takmičilo na naraštajima 9 m. i 9 ž. vrsta, te 46 m. i 53 ž. pojedinaca; od članstva 7 m. i 5 ž. vrsta. Obzirom na veliki broj vežbača MSZ, to, prema lanjskoj godini malobrojno učestovanje primerno je ocenjeno. Telesno vaspitanje bilo je veoma pojačano sa utakmicama u odbijanju lopte, koje su bile obavezne za sve župске jedinice, što se je naročito opazio u mariborskem, koruskom okružju, nešto manje u dravskom, a najmanje u murskom okružju. Finalne utakmice održane su 6. oktobra na letnom vežbalištu mariborskog društva između okružnih privaka. — Donešeno je više raznih zaključaka i pobuda, n. pr.: Da naraštaci i naraštajke sami vode svoje vrste na utakmice; samo kod prostih vežbi dozvoljeno je prednjaku vrste da broji. Utakmice u lakoatletičkim granama moraju se odobriti za svaku narednu godinu na proletnom sastanku društvenih načelnika, a za utakmice na spravama svaki put u jesen. Dok su ove godine utakmice u obojkima bile obavezne samo za muški naraštaj i za članove, u narednoj 1930. godini obavezne su te utakmice za celo članstvo i za svu naraštaj. Dimensione igrališta, za članice i žen. naraštaj, propisane su sa 16 × 8 m, a težina lopte kako je to propisano za iste kategorije u ČOS. U svrhu oživljavanja sokolskog dela medu naraštajem i decom osnovan je, pod predsedništvom br. Lavrenčića, omladinski odsek s devizom da »telovežba treba da je detektiva i prijatna kao igra«. Zaključeno je, da na utakmicama priklikom beogradskog svesokolskog sleta moraju nastupiti iz MSZ najmanje 4 do 5 vrsta, koje će biti odabранe na delomičnim župskim sletovima u Murskoj Soboti (za mursko i dravsko okružje), te u Rušama (za mariborsko i korusko okružje), koji će se odrežati kao pokusni sletovi za svesokolski slet. Brat načelnik je upozorio da se nikao ne sme podavati iluziju, da će za Beograd određene vežbe biti izmenjene. Dakle, s tim vežbama treba nastaviti i precizno ili uvežbati. Upozorava se na potrebu nabavljanja svečanih odora. Za starije vežbače ostaju obavezne za 1930. god. ovogodišnje župске vežbe, a svaki stariji vežbač, koji ide u Beograd, mora da zna vežbe s palicom, koje je Savez propisao; također se preporučuje i vežbanje dr. Murnikovih vežbi za članove. — Kod slučajnosti je br. Hočevar obavestio da priprema elaborat o vaspitanju naraštaja i dece, koga će predložiti u razmatraњe i odobrenje anketi, koju treba, u tu svrhu, da sazove Omladinski odsek 10. novembra o. g. — Na kraju je još preporučeno i studijsko putovanje u

CSR, Nemačku i Beč, o čemu će se konačna odluka prepustiti Jugoslovenskom Sokolskom Savezu. — M.

JAVNI NASTOP SOKOLSKEGA DRUŠTVA V PTUJU.

Sokolsko društvo v Ptuju je preredilo u nedelju dne 6. oktobra svoj vsakoletni telovadni nastop na letnem telovadištu v Ljudskem vrtu. Klub temu, da je bil ta datum za letne nastope precej pozen in radi vremena nezanesljiv — saj je moralno društvo iz raznih vzrokov kar trikrat preložiti nastop — je bila vendar ta nedelja krasen jesenski dan.

Ze ob pol štirinajsti uru so se zbrali vsi oddelki v telovadnicu in na to v spremstvu mestne godbe odkorakali v Ljudski vrt, kjer se je začel z malo zakasnitvijo popoldanski nastop. Izmed zunanjih gostov so se udeležili nastop članji in članice iz Maribora pod vodstvom žup. nač. Žiherjeve ter članice iz Ormoža. Z Mariborčani pa je prispeval tudi naš olimpijec br. Primožič. Župno starešinstvo sta zastopal br. župni blagajnik Kocmut in žup. nadzornik br. Zorko.

Nastop je otvorila moška deca z Vidmarjevimi članski prostimi vajami za l. 1927. in jih odtegovila prav dobro. Drugo točko sporeda je izpolnila ženska deca z vajami »Ko sem plela lan« na petje. Ta oddelek je bil najmoćnješi po številu, vodila ga je s. Jamščanova in je s svojim ljubkim nastopom splošno zadovoljil. Ženski deci je sledil eksakten nastop moškega naraštaja pod vodstvom br. nač. Pertotin, in temu žen. naraštaj tudi z Mačusovimi vajami za l. 1930. s. Jamščko na celu. Slednje so izvajale proste vaje dobro, skladnost je kvarela le ena naraštajnica, prvič vetrostopu, po številu pa bi bila lahko oba oddelka močnejša. Dr. Murnikov Carmen, ki ga je izvajala devotorica moškega naraštaja z br. načelnikom v sredi, je bil sicer že večkrat izvajan, to pot na višku in žel zato burno počivalo. Sedma točka sporeda je napolnila vse telovadišče, nastopili so vsi oddelki k orodni telovadbi, po številu 10 vrst, sredino pa je izpolnila ženska deca z vajami. Slika je bila prav pestra, posebno pri doši in odhodu s telovadišča. Pri orodni telovadbi so nastopile tudi prvič članice, ki pa upamo ne bodo izgubile pogum. Kot posebna točka pa je nastopila izbrana vrsta Mariborčanov na bradliji in na drogu. Med njimi je bilo par zelo odličnih telovadcev; naravnost fasciniral pa je gledalce s svojimi vrhunskimi vajami naš olimpijec br. Primožič in prejel zato burno počivalo in priznanje. Za to točko so nastopili članji in članice pod vodstvom br. nač. Pertotin in s. nač. Hinterlechnerjeve k prostim vajam za svesokolski zlet v Beogradu l. 1930. Izvajanje je bilo tako skladno in skoraj dovršeno, ki ga na letošnjih zletih nismo videli in je gotovo zasluga temeljitega in marljivega vežbanja. Zaključili so zopet moški naraštajnici z br. načelnikom in izvedli dr. Murnikov Turški marš. Da se ni mudil med počitnicami pri nas na orožnih vajah

stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Ta pesnikov opomin velja zlasti za Sokole. Kajti njih požrtvovanošt za narod mora biti večja kakor drugih, njih ljubezen do domovine mora biti bolj goreča kakor drugih. Ako mora dati navaden vojak svoje življenje za kralja, pa bi se Sokol kratil in branil pokloniti domu, kar je toliko manj vredno in manj dragoceno. Sokolsko delo je težko in včasih nevhvaleno. Vkljub delu, trudu in prizadevanju se neče pokazati pravi uspeh. Gospod, celo noč smo lovili pa ničesar vjeli. Tako se godi dostikrat tudi Sokolu. Ne bi bilo čudno, ako bi se ga lotilo malodrušje, dasi se zaveda, da je na pravi poti, da dela dobro in pošteno. Kako se mu tedaj prileže od poklicane strani izraženo priznanje, da je pravi mož na pravem mestu. To priznanje ga osrči, da znowa zbere svoje moći in da se znowa požene in premakne voz, ki je grozil, da bo obtičal. O odlikovanjih se pravi, da po navadi zadenejo nepravega in nevredneg. Kdo je bolj glasen in kdor ima mogičnejše prijatelje, se jih dokopije, prava zasluga pa mora biti kakor pastorka v pravljici v ozadju. Zato smo bili pa toliko bolj veseli, ko je odlikoval Jugoslovenski Sokolski Savez brata Gregorca z diplomom kralja Matjaža. Kako bi tudi ne bili! Saj poznamo brata Gregorca za neutrudljivega sokolskega orača in neuganega sejalača čistega sokolskega zrnja. Ze leta in leta vodi svoje društvo s takim pridrom in s takoj gorenčnostjo, da je vrgzd marsikačemu društvu v naši župi in zunaj nje, že leta in leta načeljuje kakor kralj Matjaž narodni vojski, že leta in leta bistro gleda, da narodna starost ne tripi nobene škode. Brat Gregorčič ploma, ki ti jo sedaj izročimo, ti bodi majhna odškodnina za tvoje dolgoletno prostovoljno delo in bodrilo k nadaljnemu delu. Vas, bratje in sestre, podstarosti topliškega sokolskega društva, br. Ign. Sitarju ves odbor in dobiti bolj bolj enak.

Brat Gregorčič se je zahvalil za odlikovanje, ki je tudi počasnje vsega članstva njegovega društva, kajti brez njegovega dela ne bi bilo mogoče dosegiti toliko uspehov, in je prosil od poslanstvo, da sporoti njegovo zahvalo tudi bratskemu Savezu.

vsem dosedanjimi. Žal, da je bilo število nastopajočih za naše razmere malo premajhno, saj bi jih bilo nastopilo lahko nad 250.

Po nastopu je pozdravil občinstvo in vse oddelke br. starosta dr. Šalamun, omenil važne zgodovinske spomembe in naši državi in v zvklikom naši Jugoslaviji in našemu bratu kralju Aleksandru zaključil lepo popoldne Zdravo! Za sokolskim praporom naprej!

S. K.

ŽUPA SPLIT**IZ SOKOLSKOG DRUŠTVA U TROGIRU.**

Na dan 22. septembra doletila su brača iz raznih mesta, da uveličaju našu proslavljeno dvadesetogodišnjeg opstanka kao i desetogodišnjicu progona zakletog našeg neprijatelja.

Svojim sudeovanjem dala su brača dokaz bratske uzajamnosti i požrtvovnosti, te sokolske discipline. — Trogir je dočekao nevidenu slavu, koja će ostati živo u pameti za dugi niz godina. Veličanstvena povorka, ogroman broj sudionika, uzorno izvedene vežbe, red, mir, odusevljenje, bratsko raspoloženje, sve je to dalo osobiti pečat velebne sokolske misli, a tek rastanak! Zahvalnost, koja se iz hiljada grla prolamljala, kroz tišinu velebne jesenske noći, ostala je još i danas u našoj pameti. Ne možemo, a da za svu ovu ljubav i bratstvo ne zahvaljamo i putem našeg Sokolskog Glasnika.

Hvala Starčinstvu bratske Sokolske Župe »Vojvoda Hrvaje« a napose bratu Dr. Mirku Buiću, koji je u svojem poletnem pozdravu povezao dela naših junaka sugrađana Mladena Šu-

čića.

Budite brači overeni, da će ovo društvo u svojim analima zapisati ovaj dan zlatnim slovima na znanje potomnjima, da jugoslovenska sokolska ideja jače nego ikada je odskočila u Trogiru na 22. septembra 1929. Trogirski Sokoli ne samo što će večno imati na pameti ovaj dan, oni će i dalje raditi na putu na kojem se na laze i neće propustiti nikakvu prigodu, a da ne dokažu svoju privrženost sokolskoj ideji.

Odbor.

Budite brači overeni, da će ovo društvo u svojim analima zapisati ovaj dan zlatnim slovima na znanje potomnjima, da jugoslovenska sokolska ideja jače nego ikada je odskočila u Trogiru na 22. septembra 1929. Trogirski Sokoli ne samo što će večno imati na pameti ovaj dan, oni će i dalje raditi na putu na kojem se na laze i neće propustiti nikakvu prigodu, a da ne dokažu svoju privrženost sokolskoj ideji.

Odbor.

Budite brači overeni, da će ovo društvo u svojim analima zapisati ovaj dan zlatnim slovima na znanje potomnjima, da jugoslovenska sokolska ideja jače nego ikada je odskočila u Trogiru na 22. septembra 1929. Trogirski Sokoli ne samo što će večno imati na pameti ovaj dan, oni će i dalje raditi na putu na kojem se na laze i neće propustiti nikakvu prigodu, a da ne dokažu svoju privrženost sokolskoj ideji.

Odbor.

Budite brači overeni, da će ovo društvo u svojim analima zapisati ovaj dan zlatnim slovima na znanje potomnjima, da jugoslovenska sokolska ideja jače nego ikada je odskočila u Trogiru na 22. septembra 1929. Trogirski Sokoli ne samo što će več

**VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO**

KOLINSKO CIKORIJO

**PLAKATE
VABILA
DIPLOME
POSETNICE
PISEMSKI
PAPIR S FIRMO**

**V VSAKI VELIKOSTI
OBLIKU IN MNOŽINI
IZVRŠUJE TOČNO, SO-
LIDNO IN ELEGANTNO
V ENOBARVNEM ALI
VEČBARVNEM TISKU
IN SE PRIPOROČA
VSEMOKOLSKIM DRU-
STVOM IN POEDINCENM**

**UČITELJSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI**

**MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE**

**»IZVOR«
VELETRGOVINA GALAN-
TERIJSKE, NIRNBERŠKE
— I KRATKE ROBE —
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
produljena Zvonimirova ul. 92**

**Franjo Dolžan
CELJE, ZA KRESIJO št. 4
Stavno in galerijsko kle-
parstvo, vodovodna inštalacija**

**Zajtrkovalnica Al. Ščurk
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže de-
likatesne izdelke ter pristi-
na domača in tuja vina.**

**Pošojilnica v Mariboru
Ust. I. 1882.
r. z. z o. p.
Tel. št. 108.**

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevno razpolago po 5%, proti odpovedi na 3 meseci po 7%. Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%. Stanje hranilnih vlog nad Din 80,000.000,— rezervnih zakladov nad Din 5,000.000.—.

MEDIĆ-ZANKL

**TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI + LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA - MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR - NOVI SAD**

LĀSTNI DOMAČI PROIZVODI:
Leneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajino-lakastih in olnatih barv. Kemično čiste in kemično očiščane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopicev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. + TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografskih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča

**Fotografski atelje „VIKTOR“
LJUBLJANA**

Knafljeva ulica 4 (nasproti Narodni tiskarni)

FRANJO BUREŠ
URAR, ZLATNAR
IN OPTIK
MARIBOR
Vetrinjska ul. 26

Izprashani optik. Urar drž. Zeleznice. Zapriseženi sodniški izvedenec

Трговци, обртници, месари!
Barate li več sa
Шулц Универзал вагом?
Осведочите se о њеној врлини!
Захтевajte ценike и neobvezan poset
заступnika.

ЈУГО ШУЛЦ, d. s. o. j.
ЉУБЉАНА

R. I. Vrignanin-Stojanović
Sušak

UGAO STROSSMAYEROVE I DRAŠKOVIČEVE

Prodaja šivačih strojev, narodnih, sokolskih, sportskih, uspomenskih, porculanskih, staklenih in svih kuhinjskih bazarskih predmeta. / Prodaje takoder i rabljene šivače strojeve uz niske cijene

„HAMAG“
LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA BROJ 4
Geodetski instrumenti i pomagala
sviju vrsti.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ustanov. I. 1889. (Gradsko Stedionico).
TELEFON ŠTEV. 2016 POŠTNI ČEK 10.533

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vloženega donarja nad 365 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekočem računu, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorenji odpovedi v tekočem računu najvišji mogično obresti. Jamato za vse vloge in obreste, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodiči denar nedoljetnih, župniški uradi cerkev in občinski denar. Nadi rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Rentni davek
od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, tako da vlagatelji dobe polne obreste brez odbitka.

— Rentni davek —

od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, tako da vlagatelji dobe polne obreste brez odbitka.

IV. Brunčič & Fr. Rebernik
pleskarja in ličarja
se toplo priporočata vsem
cenj. naročnikom. — Delo
solidno! — Cene zmerne!
Ljubljana, Kotnikova ulica

Brzojavi: Slamič Ljubljana / Telefon: 29-78 / Cene ugodne!

Mesne konzerve in mesne izdelke
najfinješe kakovosti dobavlja vsako količino

F. Slamič tvornica mesnih izdelkov in konzerv
Ljubljana, Gosposvetska cesta štev. 6

Brzojavi: Slamič Ljubljana / Telefon: 29-78 / Cene ugodne!

TRGOVČKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK
STROSSMAYEROVA
ULICA br. 7
UTEMELJENA
GODINE 1880

izvadja
svako-
vrsne
tiskar-
ske
radnje
brzo,
čisto i
jeftino

NOVI HOTEL
MARIBORSKI DVOR
A. Oset
Kopalnica — Avtogaraže
TELEFON 302

BRZOJAVI:
KRALJETA
SUŠAK

Препоручује се творница теловежбеног и шпорт-
ног oruđa

J. Oražem, Ribnica
ДОЛЕЊСКО * УТЕМЕЉЕНА ГОД. 1881.

Oprema vježbaonica za društva in šole —
letna vježbališta. Elegантно, solidno oruđe.
Niske cene. — Ценик и прорачун франко.

Celjska posojilnica, d.d. v Celju

**v lastni palači »Narodni dom«
Podružnici: Maribor, Šoštanj**

Stanje hranilnih vlog nad Din 75,000.000
Stanje glavnice in rezerv nad Din 9,000.000

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in bančne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

**ŽELJEZARA
VAREŠ**

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan
Brzojave: Željezara Vareš
Telefon Inter. br.: 2, 3, 4 15

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo za čelik.

Metalni odjeli: od bronca, mjedi, bakra, aluminija sirovo i apretirano. Specijalni fosforni bronci za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju dimenzija prema normalijama nemackih inženjera sa kolčakom i peščrom, sa svim armaturama. Građevinski ljevi, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovački ljevi: specijalni ljevi otporan protiv vatre i kiselinama. Strojni ljevi kao remenice, ležaji, spojke, sloganovi (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

IRSKA PEĆ
Zaštitni znak
PERUN
Materijal: Ijevanjo željezo
Broj 100: Visina 94 cm, presjek 34 x 30 cm, prostor grijanja 100 m².
Broj 150: Visina 105 cm, presjek 38 x 31 cm, prostor grijanja 150 m².
Broj 250: Visina 120 cm, presjek 41.5 x 34.5 cm, prostor grijanja 250 m².
Broj 350: Visina 130 cm, presjek 45.5 x 39.5 cm, prostor grijanja 350 m².